

roligt overlade det til de unge selv at vælge, idet man søger at udføre et Oplysningsarbejde til deres Vejledning. Lad dem da vælge, hvad de synes bedst om. Jeg er, som sagt, meget glad ved Lovforslaget og vil meget ønske det gennemført i det væsentlige, som det er.

Selv om vi nu har faaet de sønderjydske Landsdele genforenet med Danmark i Overensstemmelse med Selvbestemmelsesretten, véd vi jo, at der er Kræfter i Bevægelse for at faa den nye Statsgrænse ændret. Jeg tror ikke, disse Bestræbelser vil lykkes, men det er i Virkeligheden ganske klart, at hvis der skete en Forandring i Forholdet og der laa store Arealer af Jord i Statseje, vilde vi paa Forhaand være ganske anderledes vanskeligt stillet, end hvis al Jord var i privat Eje. Det har været vor Styrke under Fremmedherredømmet, at fri Mand sad paa fri Jord. Vi er saa vante til at se det ud fra det Synspunkt, at vi ikke kan lade være dermed, og jeg vil derfor overmaade stærkt bede det høje Ting om, at de Regler, Landbrugsministeren foreslaar for de sønderjydske Domøners Udstykning, i det væsentlige maa blive fulgt.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Zahle har Ordet for en kort Bemærkning.

Zahle: Det var nogle Misforstaaelser, der laa til Grund for de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck nu fremsatte, som gav mig Anledning til at begære Ordet, men jeg vil dog begynde med at udtale min Glæde over i denne Sag at kunne være fuldkommen enig med det ærede Medlem Hr. Brorsen og de Betragtninger, han har anstillet. Til det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck maa jeg sige, at ingen Mand kan sidde mere fri og selvstændig paa sin Ejendom end den, der sidder som Landbruger paa en Lod, som han dyrker paa de Vilkaar, at han skal svare en Rente af Jorden med en vis Procent af den Værdi, som Jorden til enhver Tid har. Han sidder netop frit og selvstændigt, saaledes at han faar det fulde Udbytte af sit Arbejde, og det er noget af det bedste, en Mand kan naa sammen med sin Familie. Det lader sig ikke gøre, saaledes som det ærede Medlem og ogsaa den højtærede Landbrugsminister sagde, at lade Folk vælge, hvilken af de paagældende Former de helst vil gaa ind paa. Man stiller derved Folk i en stor Fristelse. I det ene Tilfælde ordner man nemlig Sagen paa en samfundsmæssig Maade, Jorden udstykkes saaledes, at der tilvejebringes en

Ordning, som er af blivende Værdi for det danske Statssamfund, idet nemlig Staten bliver ved til enhver Tid at faa Renten af Jordens Værdi; i det andet Tilfælde giver man en Gave til en Enkeltmand. Det er klart, at naar den enkelte Mand, staar overfor enten at faa foræret nogle Tusinde Kroner af den danske Statskasse eller ikke at faa dem, saa er han virkelig udsat for en stor Fristelse, og det skulde være underligt, om han ikke skulde vælge det Alternativ, som gav ham personlig den største Fordel. Men her sidder vi ikke for give Gaver til Enkeltmand, men for at varetage Samfundets Interesse.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Zahle kan holde nok saa mange Taler om, at det er det samme, saa vil han dog ikke faa Folk til at tro det. Forholdet er i det ene Tilfælde dog det, at vedkommende ikke har Jorden som sin Ejendom, han kan ikke afhænde den, han kan ikke bestemme, hvem der skal løse af efter ham. I Virkeligheden kan han kun sidde og svare denne Rente, saa længe han sidder paa Stedet; han er bundet til Stavnen; hvis han ønsker at flytte et andet Sted hen, hvis han vil frigøre sig for dette Stavnsbaand til Pladsen, maa han betale alt det, der ikke er betalt i Rente hidtil, og Staten har en Forkøbsret til Ejendommen. Derved indføres der et Forhold, der i hvert Tilfælde paa væsentlige Punkter er forskelligt fra det, der hedder den frie Selvejendomsret. Det ærede Medlem sagde, at man ikke kunde lade Valget være frit, fordi man maatte se samfundsmæssigt paa Sagen. Jeg mener nu, at den Opfattelse, jeg har af dette Forhold, er lige saa samfundsmæssig som det ærede Medlems Opfattelse. Der er jo ikke Tale om, at vi ved Loven af 22. Juni 1917 giver en Gave til Enkeltmand. Der er i de to sidste Aar givet et Tilskud til Boligbyggeri, ligesom det ogsaa er sket i Byerne; man kan have forskellige Meninger om det, men det er et Tilskud, der maa bortfalde, og i øvrigt er der kun Tale om en Laanevirksomhed til Støtte for Oprettelse af nye Brug, fordi man mener, at det er en Samfundsopgave, der løses derved. Jeg skal ikke underkende de Motiver, der ligger til Grund for de Herrers Opfattelse, der har en Overbevisning, som er modsat min, men jeg mener ikke, man kan sige, at i det ene Tilfælde tages der samfundsmæssige Hensyn og i det andet Tilfælde tages der ikke samfundsmæssige Hensyn. Og naar der nu er modsatte Opfattelser, forekommer det mig, det var det smukke-